

Gweithdrefnau sy'n cael eu
cynnig ar gyfer ystyried
sanctiynau am dorri safonau
cynnwys ar wasanaethau
darlledu'r BBC a gwasanaethau
rhaglenni ar alwad y BBC

Gweithdrefnau sy'n cael eu cynnig ar gyfer ystyried sancsiynau am dorri safonau cynnwys ar wasanaethau darlledu'r BBC a gwasanaethau rhaglenni ar alwad y BBC

Cyflwyniad

- 1.1 Mae'r ddogfen hon yn amlinellu'r Gweithdrefnau y bydd Ofcom fel rheol yn eu dilyn wrth ystyried penderfynu ynghylch sancsiwn yn erbyn y BBC mewn perthynas â thorri safonau cynnwys (gan gynnwys mewn perthynas â Thegwch a Phreifatrwydd) ar Wasanaethau Darlledu Cyhoeddus yn y DU ("gwasanaethau darlledu'r BBC") a Gwasanaethau Rhaglenni Ar Alwad Cyhoeddus yn y DU ("gwasanaethau rhaglenni ar alwad")¹ a ddarperir gan y BBC.² Daw'r Gweithdrefnau hyn i rym ar 3 Ebrill 2017.
- 1.2 Os yw Ofcom o'r farn y byddai'n decach ac yn fwy priodol dilyn gweithdrefn wahanol mewn unrhyw achos penodol, byddwn yn egluro wrth y BBC ein rhesymau dros wneud hynny. (Mae'r brys i fynd i'r afael â niwed parhaus posibl pan fydd deunydd yn dal ar gael ar wasanaeth rhaglenni ar alwad y BBC yn un enghraifft o reswm pam y gallai fod yn briodol i Ofcom beidio â dilyn y Gweithdrefnau hyn.)

Fframwaith statudol

- 1.3 Mae dyletswyddau Ofcom mewn perthynas â darlledu yn cynnwys sicrhau, yn achos pob gwasanaeth teledu a radio, bod safonau ar waith sy'n darparu digon o amddiffyniad:
 - i aelodau'r cyhoedd rhag deunyddiau sy'n achosi tramgwydd neu niwed: adran 3(2)(e) o Ddeddf Cyfathrebiadau 2003 ("Deddf 2003"); ac
 - i aelodau'r cyhoedd a phob unigolyn arall rhag cael eu trin yn annheg mewn rhaglenni a fydd wedi'u cynnwys mewn gwasanaethau o'r fath a rhag tarfu ar breifatrwydd yn ddiangen sy'n deillio o weithgareddau a wneir at ddibenion gwasanaethau o'r fath: adran 3(2)(f) o Ddeddf 2003.
- 1.4 Drwy rinwedd adran 3(4)(g) o Ddeddf 2003, rhaid i Ofcom ystyried yr angen i sicrhau bod y safonau hynny yn cael eu defnyddio yn y ffordd orau sy'n gwarantu lefel briodol o ryddid mynegiant.
- 1.5 Yn fwy penodol, mae gan Ofcom ddyletswydd dan adran 319 o Ddeddf 2003 i osod safonau ar gyfer cynnwys rhaglenni sydd i'w cynnwys mewn gwasanaethau teledu a radio sy'n ymddangos i Ofcom fel y rhai gorau i sicrhau "amcanion safonau" penodol,

¹ Fel BBC iPlayer ac iPlayer Kids (rhaglenni clyweledol a sain).

² Mae gweithdrefnau yn ymwneud â sancsiynau sy'n berthnasol i wasanaethau a ddarperir gan gwmnïau'r BBC ar gael ar wefan Ofcom. <https://www.ofcom.org.uk/tv-radio-and-on-demand/information-for-industry/guidance/procedures> Nid oes gan Ofcom gylch gwaith i ystyried cwynion sy'n ymwneud â BBC World Service ac nid yw'r gweithdrefnau hyn yn berthnasol i ddeunyddiau sy'n cael eu darlledu ar y World Service.

sydd wedi cael eu nodi yn adran 319(2). Rhaid i Ofcom lunio codau sy'n cynnwys y safonau hyn. Er mwyn cyflawni'r ddyletswydd hon, mae Ofcom yn defnyddio darpariaethau Cod Darlledu Ofcom ("y Cod Darlledu")³.

- 1.6 Yn yr un modd, mae gan Ofcom ddyletswydd benodol dan adran 107 o Ddeddf Darlledu 1996 ("Deddf 1996") i lunio cod sy'n rhoi cyfarwyddyd am yr egwyddorion a'r arferion sydd i'w dilyn gan ddarlledwyr yng nghyswllt osgoi triniaeth annheg neu anghyfiawn⁴ mewn rhaglenni a tharfu ar breifatrwydd yn ddiangen mewn rhaglenni (neu mewn cysylltiad â chael deunyddiau sydd yn y rhaglenni). Er mwyn cyflawni'r ddyletswydd honno, bydd Ofcom yn defnyddio Adrannau Saith ("Tegwch") ac Wyth ("Preifatrwydd") y Cod Darlledu.
- 1.7 Mae Ofcom yn rheoleiddio gwasanaethau'r BBC yn rhinwedd adran 198 o Ddeddf 2003 i'r graddau y mae darpariaeth i wneud hynny wedi cael ei gynnwys yn Siarter a Chytundeb y BBC,⁵ Deddf 2003 a Rhan 5 o Ddeddf 1996. Mae'r Siarter a'r Cytundeb yn gosod dyletswyddau'r BBC i gydymffurfio â'r Cod Darlledu a phwerau Ofcom i ymchwilio a gorfodi'r BBC i gydymffurfio. O dan Siarter a Chytundeb y BBC, yn ogystal â gwasanaethau darlledu'r BBC, rhaid i wasanaeth rhaglenni ar alwad y BBC gydymffurfio â'r Cod Darlledu i'r graddau y bydd Ofcom yn pennu bod y safonau'n berthnasol i'r hyn a ddarperir gan wasanaethau rhaglenni ar alwad y BBC.⁶
- 1.8 Yn unol â darpariaethau Siarter y BBC, os ydy Ofcom yn fodlon bod y BBC wedi methu cydymffurfio â gofyniad penodol, caiff Ofcom:
 - a) cyfarwyddo'r BBC, neu dderbyn ymrwymiad gan y BBC, i gymryd camau a fydd ym marn Ofcom yn:
 - (i) gwneud iawn am y methiant i gydymffurfio;
 - (ii) sicrhau bod y BBC yn cydymffurfio â'i ofynion yn iawn yn y dyfodol;
 - b) cyflwyno hysbysiad i'r BBC yn datgan y bydd yn rhaid iddo dalu cosb ariannol benodedig o fewn cyfnod penodol. £250,000 ydy'r gosb uchaf mae modd ei rhoi ar unrhyw adeg.⁷

Ofcom yn arfer ei bwerau gorfodi

- 1.9 Mae rhoi sancsiwn yn fater difrifol. Caiff Ofcom, drwy ddilyn trefn briodol, roi sancsiwn os yw'n credu bod y BBC (mewn perthynas ag unrhyw un o'i wasanaethau darlledu a/neu wasanaeth rhaglenni ar alwad y BBC) wedi torri un o ofynion y Cod Darlledu yn ddifrifol, yn fwriadol neu droeon⁸.

³ Mae ymgynghoriad cyfredol Ofcom ar y Cod Darlledu ar gael yn:

https://www.ofcom.org.uk/_data/assets/pdf_file/0027/95760/Broadcasting-Code-Review.pdf

⁴ Caiff triniaeth anghyfiawn neu annheg ei diffinio gan adran 130 o Ddeddf 1996 fel triniaeth sy'n anghyfiawn neu'n annheg oherwydd y ffordd cafodd deunyddiau mewn rhaglen eu dewis neu eu trefnu.

⁵ <https://www.gov.uk/government/publications/bbc-charter-and-framework-agreement>

⁶ Mae gwasanaeth rhaglenni ar alwad y BBC hefyd yn rhwym wrth ofynion statudol penodol o dan Ran 4A o Ddeddf 2003, gan gynnwys rheolau mewn perthynas â deunydd niweidiol a gosod cynnyrch.

⁷ Mae'r uchafswm wedi cael ei bennu yn adran 198(5) o Ddeddf 2003.

⁸ Byddai torri'r Cod droeon yn cynnwys, er enghraifft: ailadrodd torri'r un gofyniad ag sydd eisoes wedi'i gofnodi; ailadrodd yr un ymddygiad neu ymddygiad tebyg a oedd wedi mynd yn groes i ofyniad yn gynharach; neu dorri gofynion eraill droeon.

1.10 Mae'r sanctsiynau y caiff Ofcom eu rhoi yn cynnwys penderfynu:

- cyhoeddi cyfarwyddyd i beidio ag ailddangos rhaglen;
- cyhoeddi cyfarwyddyd i gynnwys cywiriad neu ddatganiad ynghylch canfyddiadau Ofcom (neu'r ddau);
- cyhoeddi cyfarwyddyd i gyfyngu ar fynediad at raglen ar wasanaeth rhaglenni ar alwad y BBC;
- cyhoeddi cyfarwyddyd i ddarparu gwybodaeth ychwanegol i ddefnyddwyr cyn dewis rhaglen benodol ar wasanaeth rhaglenni ar alwad y BBC; a/neu⁹
- rhoi cosb ariannol.

1.11 Yn unol â Siarter y BBC, caiff Ofcom gyfarwyddo'r BBC, neu dderbyn ymrwymiad gan y BBC, i gymryd camau eraill y mae'n credu sy'n briodol yn amgylchiadau'r achos.

Cyfarwyddyd i beidio ag ailddangos rhaglen

1.12 Os ydy Ofcom yn fodlon bod cynnwys rhaglen yn unrhyw un o'i wasanaethau darlledu a/neu wasanaeth rhaglenni ar alwad y BBC wedi golygu torri'r Cod Darlledu, caiff gyfarwyddo'r BBC i beidio â chynnwys y rhaglen honno yn y gwasanaeth(au) yn y dyfodol.

Cyfarwyddyd i gynnwys cywiriad neu ddatganiad ynghylch canfyddiadau

1.13 Os ydy Ofcom yn fodlon:

- a) bod y BBC, mewn perthynas ag unrhyw un o'i wasanaethau darlledu a/neu wasanaeth rhaglenni ar alwad y BBC wedi torri'r Cod Darlledu; ac
- b) mai'r unig ffordd o wneud iawn priodol am hynny ydy drwy gynnwys cywiriad neu ddatganiad ynghylch canfyddiadau (neu'r ddau) yn y gwasanaeth(au) perthnasol, caiff Ofcom gyfarwyddo'r BBC i gynnwys cywiriad neu ddatganiad o ganfyddiadau (neu'r ddau) yn y gwasanaeth(au).

1.14 Mae cyfarwyddyd yn gallu golygu ei bod yn rhaid i'r cywiriad neu'r datganiad ynghylch canfyddiadau fod ar ffurf benodol, ac i'w gynnwys mewn rhaglenni ac ar adegau y bydd Ofcom yn penderfynu arnyn nhw.

1.15 Pan fydd y BBC yn cynnwys cywiriad neu ddatganiad ynghylch canfyddiadau mewn gwasanaeth yn unol â chyfarwyddyd o'r fath, caiff gyhoeddi ei fod yn gwneud hynny yn unol â chyfarwyddyd.

⁹ Mewn rhai achosion, gall Ofcom roi mwy nag un sanctsiwn.

Cosb ariannol¹⁰

- 1.16 Os ydy Ofcom yn fodlon bod y BBC, mewn perthynas ag unrhyw un o'i wasanaethau darlledu a/neu wasanaeth rhaglenni ar alwad y BBC, wedi torri'r Cod Darlledu, caiff roi cosb ariannol i'r BBC.
- 1.17 Nid yw rhoi cosb ariannol yn golygu na cheir rhoi unrhyw sanctsiwn arall yng nghyswllt yr un achos(ion) o dorri'r cod.

Penderfyniadau o dan y Gweithdrefnau hyn

- 1.18 Yn unol â Siarter y BBC, ni fydd Ofcom yn rhoi sanctsiwn i'r BBC oni bai ei fod wedi rhoi cyfle rhesymol i'r BBC gyflwyno sylwadau am y materion sy'n rhoi sail ym marn Ofcom i'r sanctsiwn.
- 1.19 Wrth ystyried achosion o sanctsiynau o dan y Gweithdrefnau hyn, bydd penderfyniadau am sanctsiynau yn cael eu gwneud gan ddau uwch aelod o Bwyllgor Gwaith Ofcom y mae Bwrdd Ofcom wedi dirprwyo awdurdod priodol iddynt (gydag un ohonynt yn gwneud y penderfyniad terfynol ar y tor-amod), ynghyd ag Aelod Anweithredol o Fwrdd Cynnwys Ofcom.
- 1.20 Mewn achos sy'n ymwneud â sanctsiwn, ni fydd y rheini sy'n penderfynu wedi bod yn rhan o'r ymchwiliad i'r tor-amod, hyd at a gan gynnwys y cyfnod o baratoi'r Safbwynt Rhagarweiniol ynghylch yr achos.
- 1.21 Pan fydd Ofcom yn ysgrifennu at y BBC yn unol â pharagraff 1.24 isod, bydd yn nodi'r rheini a fydd yn gwneud y penderfyniadau.

Gweithdrefnau

Ystyried sanctsiynau

- 1.22 Bydd ystyried sanctsiwn o dan y Gweithdrefnau hyn yn dilyn penderfyniad gan Ofcom bod y BBC wedi torri un o ofynion y Cod Darlledu. Fel rheol bydd achos yn cael ei ystyried ar gyfer rhoi sanctsiwn pan fydd Ofcom yn credu bod y BBC wedi torri'r Cod Darlledu yn ddifrifol, yn fwriadol, droeon neu'n ddi-hid.
- 1.23 Bydd Ofcom yn ceisio cwblhau'r gwaith o ystyried rhoi sanctsiwn cyn pen 60 diwrnod gwaith o'r dyddiad y bydd Ofcom yn cofnodi bod y Cod Darlledu wedi cael ei dorri. Serch hynny, gall amgylchiadau achosion unigol amrywio'n sylweddol ac efallai bydd hi'n cymryd mwy o amser mewn ambell achos.
- 1.24 Os bydd Ofcom yn credu bod sanctsiwn yn briodol, bydd yn ysgrifennu at y BBC gyda'r wybodaeth ganlynol fel sy'n briodol:
 - manylion ynghylch y torri amodau;
 - sylwadau ar unrhyw fater a godwyd gan y BBC sy'n bwysig i'r achos;

¹⁰ Mae canllawiau Cosbau Ofcom, sy'n nodi sut mae'n cynnig penderfynu ar swm y cosbau mae'n eu rhoi, ar gael yn:

https://www.ofcom.org.uk/_data/assets/pdf_file/0032/49685/penalty_guidelines_2015.pdf

- manylion unrhyw achosion perthnasol y mae Ofcom eisoes wedi dyfarnu yn eu cylch;
 - manylion hanes cydymffurfio diweddar y BBC;
 - manylion safbwynt rhagarweiniol Ofcom y gallai sancsiwn fod yn briodol;
 - manylion safbwynt rhagarweiniol Ofcom ynghylch y math o sancsiwn a lefel unrhyw sancsiwn yr ystyrir ei fod yn briodol ac yn gymesur;
 - crynodeb o'r deunyddiau y mae wedi dibynnu arnynt i gyrraedd ei safbwynt rhagarweiniol;
 - copi o'r dogfennau¹¹ perthnasol mae Ofcom wedi'u hystyried.
- 1.25 Ar y cam hwn, os mai Safbwynt Rhagarweiniol Ofcom yw y dylai'r sancsiwn priodol gynnwys cosb ariannol bydd, fel sy'n briodol, yn ystyried y gosb yn unol â'r Canllawiau Cosbau a gyhoeddwyd gan Ofcom yn https://www.ofcom.org.uk/data/assets/pdf_file/0032/49685/penalty_guidelines_2015.pdf.
- 1.26 Bydd Ofcom yn gofyn i'r BBC gyflwyno sylwadau ar ei Safbwynt Rhagarweiniol y gallai sancsiwn fod yn briodol ac ar lefel a math unrhyw sancsiwn sy'n cael ei ystyried. Gan ddibynnu ar y math o sancsiwn a'i lefel, gall hyn fod drwy sylwadau ysgrifenedig a/neu lafar, fel y cred Ofcom sy'n briodol (gweler paragraffau A1.27 i A1.29 isod).

Sylwadau ysgrifenedig

- 1.27 Bydd y BBC yn cael cyfle i gyflwyno sylwadau ysgrifenedig ar Safbwynt Rhagarweiniol Ofcom y gallai sancsiwn fod yn briodol ac ar lefel a math unrhyw sancsiwn sy'n cael ei ystyried. Fel rheol 15 diwrnod fydd y cyfnod ar gyfer sylwadau ysgrifenedig, oni nodir fel arall. Mewn rhai amgylchiadau, gall Ofcom, os yw'n credu ei fod yn briodol, ofyn am ragor o wybodaeth neu sylwadau gan y BBC¹².

Sylwadau llafar

- 1.28 Ar ben hynny, bydd Ofcom yn rhoi'r cyfle i'r BBC ddod i wrandawriad llafar i gyflwyno sylwadau llafar ar y materion y cyfeirir atynt yn Safbwynt Rhagarweiniol Ofcom. Fel rheol, bydd Ofcom yn rhoi o leiaf 15 diwrnod gwaith o rybudd i'r BBC o'r dyddiad ar gyfer gwneud y sylwadau hynny. Cynhelir y gwrandawriad yn breifat a gellir ei gynnal yng Nghymru, Lloegr, Gogledd Iwerddon neu'r Alban fel sy'n briodol. Bydd y gwrandawriad yn cael ei drawsgrifio a bydd y trawsgrifiad yn cael ei roi i'r darlledwr. Caiff y BBC ddod â chynghorwyr cyfreithiol i'r gwrandawriad llafar er mwyn ei helpu i

¹¹ Caiff Ofcom ddal deunyddiau yn ôl os yw'n credu eu bod yn gyfrinachol, yn sensitif i'r farchnad neu â baint cyfreithiol, neu eu bod dan unrhyw ddyletswyddau cyfreithiol eraill i'w diogelu rhag eu datgelu. Mewn achosion o'r fath, bydd y BBC yn cael gwybod bod deunyddiau perthnasol wedi cael eu dal yn ôl, ac yn cael y rhesymau dros hynny.

¹² O dan Erthygl 47 o Siarter y BBC, caiff Ofcom fynnu bod y BBC ac unrhyw un arall yn darparu gwybodaeth er mwyn i Ofcom allu cyflawni ei ddyletswyddau. Rydyn ni'n pwysu ac yn mesur a ydyn ni angen rhagor o ganllawiau ar ein pwerau cyffredinol i gasglu gwybodaeth a bydd hyn yn cynnwys ystyried a ydyn ni angen canllawiau o'r fath ar gyfer trydydd partion.

gyflwyno ei sylwadau llafar, er mae Ofcom yn cael gofyn i'r BBC gyfyngu ar nifer y bobl a ddaw i'r gwrandawriad llafar ar ei ran i nifer rhesymol.

- 1.29 Bydd y weithdrefn ar gyfer cyflwyno sylwadau llafar yn ôl disgrisiwn Ofcom. Bydd Ofcom yn ysgrifennu at y BBC cyn y dyddiad ar gyfer gwrrnado'r sylwadau, i nodi beth fydd y weithdrefn.

Penderfynu

- 1.30 Ar ôl ystyried sylwadau ysgrifenedig a/neu lafar gan y BBC, gall Ofcom benderfynu nad yw sancsiwn yn briodol mewn achos penodol. Bydd y BBC wedyn yn cael hysbysiad ysgrifenedig i'r perwyl hwn a bydd yr hysbysiad yn cael ei gyhoeddi ym Mwletin Ofcom (Broadcast and On Demand Bulletin).

Penderfyniad ynghylch sancsiynau

- 1.31 Ar ôl ystyried yr holl dystiolaeth a sylwadau gan y BBC, os bydd Ofcom yn credu bod sancsiwn yn briodol, bydd yn ystyried ac yn penderfynu pa un o'r sancsiynau sydd ar gael sy'n briodol. Os bydd Ofcom yn penderfynu y dylai'r sancsiwn gynnwys cosb ariannol bydd, fel sy'n briodol, yn ystyried Canllawiau Cosbau Ofcom a gyhoeddwyd yn https://www.ofcom.org.uk/data/assets/pdf_file/0032/49685/penalty_guidelines_2015.pdf.

Cyhoeddi Penderfyniad Sancsiwn

- 1.32 Bydd Penderfyniad Sancsiwn, gyda datganiad am y rhesymau, yn cael ei anfon at y BBC, er gwybodaeth yn unig, un diwrnod gwaith cyn ei gyhoeddi.
- 1.33 Bydd Ofcom wedyn yn cyhoeddi ei benderfyniad ar ei wefan. Fel rheol bydd crynodeb o'r Penderfyniad ynghylch Sancsiwn yn cael ei gyhoeddi ym mwletin Ofcom (Broadcast and On Demand Bulletin) yn: <http://stakeholders.ofcom.org.uk/enforcement/broadcast-bulletins/>.

Peidio â Datgelu

- 1.34 Mae'n hanfodol i integriti prosesau Ofcom a'i allu i reoleiddio'n deg bod pob parti yn glynu wrth y rheolau a'r gweithdrefnau sydd wedi cael eu cyhoeddi gan Ofcom, gan gynnwys y rheini sy'n ymwneud â pheidio â datgelu isod¹³.

¹³ Mae'n rhaid i Ofcom gyflawni dyletswyddau statudol amrywiol sy'n ymwneud â datgelu gwybodaeth (er enghraifft, dan Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth 2000 a Rheoliadau Gwybodaeth Amgylcheddol 2004). Efallai y bydd yn rhaid i Ofcom ddatgelu gwybodaeth a roddir iddo er mwyn cyflawni dyletswyddau o'r fath.

Peidio â Datgelu

Mae Ofcom yn disgwyl i'r BBC gadw'r holl wybodaeth, gohebiaeth a dogfennau sy'n ymwneud ag achosion sancsiynau yn gwbl gyfrinachol, oni bai eu bod eisoes ar gael i'r cyhoedd. Yn benodol, mae Ofcom yn disgwyl i'r BBC gadw'n gwbl gyfrinachol unrhyw wybodaeth a roddir iddo gan Ofcom fel rhan o'r broses sancsiynau, gan gynnwys unrhyw arwydd/penderfyniad dros dro ynghylch lefel a math unrhyw sancsiwn y gellir ei roi.¹⁴

Nid yw hyn yn cyfyngu ar yr hyn y gall Ofcom ei gyhoeddi yn ei benderfyniad ar ddiwedd yr ymchwiliad.

Cyfyngiadau amser

- A1.1 Dylai'r BBC gofio'r cyfyngiadau amser a bennir yn y Gweithdrefnau hyn. Serch hynny, efallai fod Ofcom yn credu (er budd tegwch a/neu er mwyn gwneud penderfyniadau sy'n ymwneud â sancsiynau) ei bod yn briodol diwygio neu addasu'r cyfyngiadau amser mewn achos penodol. Os oes eisiau rhagor o amser ar y BBC, dylai roi esboniad ysgrifenedig i Ofcom ynghylch pam ei fod yn credu y dylid ymestyn y terfyn amser perthnasol.

¹⁴ Caiff Ofcom ddal deunyddiau yn ôl os yw'n credu eu bod yn gyfrinachol, yn sensitif i'r farchnad neu â baint gyfreithiol, neu eu bod dan unrhyw ddyletswyddau cyfreithiol eraill i'w diogelu rhag eu datgelu. Mewn achosion o'r fath, bydd y BBC yn cael gwybod bod deunyddiau perthnasol wedi cael eu dal yn ôl, ac yn cael y rhesymau dros hynny.